

HVIDVASKSEKRETARIATET
DANMARKS FINANSIELLE EFTERRETNINGSENHED

POLITI

ÅRSRAPPORT

Hvidvasksekretariatet 2023

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	3
1 Underretninger og videregivelser i 2023	4
2 Prioriteret samarbejde med andre aktører på særlige risikoområder	15
3 Ny chef for Hvidvasksekretariatet.....	17
4 Mere intelligent arbejde med underretningerne	18
5 Stadig flere kræfter til det nationale samarbejde	18
6 Styrket internationalt samarbejde	20
7 Godt i gang med 2024	24
8 Vil du vide mere?	25

 Kolofon

Årsrapport 2023

Hvidvasksekretariatet

Danmarks finansielle efterretningsenhed, FIU
Kampmannsgade 1, 1604 København V
www.hvidvask.dk

National enhed for Særlig Kriminalitet, NSK

Udgivet: Maj 2024
Version: 1.0
Design: Anders Cold

FORORD

Kære samarbejdspartnere

I 2023 udgav Hvidvasksekretariatet (Danmarks Finansielle Efterretningsenhed, FIU) *Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022*. Risikovurderingen sætter sammen med den *Nationale strategi for forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering 2022-2025* retningen for den samlede danske indsats mod hvidvask og terrorfinansiering – og dermed også for Hvidvasksekretariatets arbejde. I 2023 har Hvidvasksekretariatet således haft særligt fokus på de områder, der er vurderet som højrisiko i såvel vores arbejde med underretninger, analyser og vidensformidlingsaktiviteter, som i vores nationale og internationale samarbejde.

Det gælder særligt i det nordiske samarbejde og samarbejdet i EU, Egmont og FATF, hvor vi har lagt vægt på at deltage i de fora, der behandler områder, der er særligt relevante i en dansk kontekst. Hvidvask og terrorfinansiering er grænseoverskridende kriminalitet, og det fordrer et tæt samarbejde mellem alle landes Financial Intelligence Units (FIUs). Det gælder både i forhold til udveksling af operative oplysninger i dagligdagen og i forhold til udveksling af viden om trends, tendenser og arbejdsmetoder.

I 2023 har det nationale og internationale samarbejde også handlet om forarbejdet vedrørende den kommende hvidvasklovgivning fra EU (AML-pakken), som kommer til at få betydning for alle aktører på hvidvaskområdet de kommende år.

Her i årsrapporten kan du læse meget mere om Hvidvasksekretariatets fokusområder og aktiviteter i 2023. Du kan også læse om antallet af underretninger, der er sendt til Hvidvasksekretariatet i 2023, om hvordan vi arbejder videre med oplysningerne for at identificere kriminelle aktører og netværk, og om Hvidvasksekretariatets videregivelser til kompetente myndigheder.

På vegne af Hvidvasksekretariatet vil jeg gerne takke både de underretningspligtige og myndighederne for det gode samarbejde i 2023. Jeg glæder mig til det videre samarbejde i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering.

PETER HØHOLT

–

Centerchef
Danmarks Finansielle Efterretningsenhed
Hvidvasksekretariatet

1 UNDERRETNINGER OG VIDEREGIVELSER I 2023

1.1 HVIDVASKSEKRETARIATET MODTOG GODT 81.000 UNDERRETNINGER I 2023

I 2023 modtog Hvidvasksekretariatet 81.106 underretninger. Det er 8.677 færre underretninger end i 2022.

Udviklingen i 2023 adskiller sig dermed fra udviklingen de foregående år, hvor antallet af underretninger til Hvidvasksekretariatet er steget støt.

→ Tabel 1

Antal underretninger sendt til Hvidvasksekretariatet fra 2019-2023						
Antal underretninger modtaget	2019	2020	2021	2022	2023	I alt
Total	53.481	73.447	70.449	89.783	81.106	368.266

De underretninger, Hvidvasksekretariatet modtager, fordeler sig på tre forskellige typer:

- **Suspicious Transaction Report (STR):**
Underretning om mulig hvidvask med transaktioner mellem personer eller selskaber, kontanthævninger eller kontantindsættelser.
- **Suspicious Activity Report (SAR):**
Underretning om mistænkelig aktivitet, adfærd eller hændelse, hvori der ikke indgår transaktioner.
- **Terror Financing Report (TFR):**
Underretning om mulig terrorfinansiering indeholdende mistænkelige transaktioner eksempelvis til og fra høj-risiko-lande.

Kategoriseringen af underretninger foretages af de underretningspligtige ud fra deres umiddelbare vurdering af mistanken.

Fordelingen af underretninger på rapporttyper fremgår af tabellen nedenfor. I 2023 modtog Hvidvasksekretariatet 72.040 af typen *underretninger om mistænkelige transaktioner* (STR), svarende til cirka 89 pct. af alle underretningerne. Antallet af *underretninger om mistænkelige transaktioner* er faldet med 3.930 i forhold til året før. Antallet af *underretninger om mistænkelige aktiviteter* (SAR) udgjorde 8.807, hvilket er et fald på 4.782 underretninger i forhold til 2022. Antallet af underretninger om mulig terrorfinansiering er steget i mindre omfang fra 224 i 2022 til 259 i 2023.

Antallet af underretninger steg med mere end 25 pct. fra 2021 til 2022. Niveaulet i 2023 for såvel underretninger om mistænkelige transaktioner, som for underretninger om mistænkelige aktiviteter, er højere i 2023 end i 2021.

→ Tabel 2

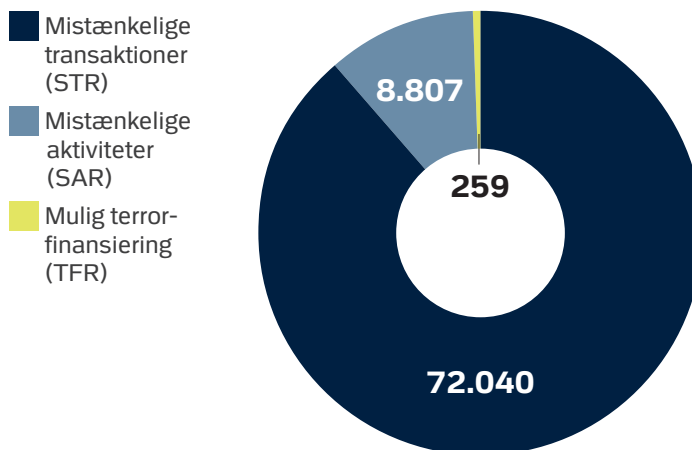
Antal underretninger sendt til Hvidvasksekretariatet fordelt på rapporttyper i perioden 2021-2023			
Rapporttype	2021	2022	2023
Underretninger om mistænkelige transaktioner (STR)	64.398	75.970	72.040
Underretninger om mistænkelige aktiviteter (SAR)	5.722	13.589	8.807
Underretning om mulig terrorfinansiering (TFR)	329	224	259
I alt	70.449	89.783	81.106

Faldet i antallet af underretninger fra 2022 til 2023 skyldes primært et fald i antallet af underretninger fra spiludbydere og et mindre fald i antal underretninger fra pengeinstitutter. Faldet i antallet af underretninger om mistænkelige aktiviteter (SAR) skyldes især en enkelt spiludbyder, der indsendte godt 6.000 af denne type underretninger i 2022.

Som det fremgår af nedenstående tabel, kommer størstedelen af de modtagne underretninger fra pengeinstitutter og dernæst spiludbydere, hvilket ligeledes gjorde sig gældende i de forgangne år. Tallene i parentes efter underrettere viser, hvor mange underretningspligtige i den kategori, der er tilmeldt GoAML og dermed kan underrette til Hvidvasksekretariatet. Som det fremgår af tabellen er der stor forskel på, hvor meget de forskellige typer af underretningspligtige underretter, og der er også stor forskel på, hvor meget de enkelte aktører underretter inden for samme kategori.

→ **Figur 1**

Underretninger fordelt på rapporttype i 2023

→ **Tabel 3**

Antal underretninger sendt til Hvidvasksekretariatet fordelt på underrettere i perioden 2021-2023*			
Underrettere	2021	2022	2023
Pengeinstitutter (166)	54.423	67.630	65.903
Spiludbydere (62)	9.220	13.811	5.493
Revisorer (638)	1.677	1.923	2.611
Udstedere af elektroniske penge og udbydere af betalingstjenester (73)	3.545	2.596	2.367
Realkreditinstitutter (8)	46	1.166	1.190
Offentlige myndigheder (95)	758	1.408	1.711
Finansiell leasing og udlånsvirksomhed (89)	107	476	727
Valutavekslingsvirksomheder (50)	349	487	579
Advokater (105)	8	9	160
Udbydere af virtuelle tegnebøger og veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer (14)	37	46	106
Skatterådgivere, eksterne bogholdere mv. (250)	77	75	101
Andre (129)	50	54	58
Sparevirksomheder (28)	108	74	53
Livsforsikringselskaber og pensionskasser (25)	25	15	27
Ejendomsmæglere (538)	4	14	16
Service Providere (47)**	15	10	16
Investeringsforeninger og fonde (39)	2	1	2
Kunsthåndlere og auktionshuse (8)	1	0	2
Fondsmæglerelskaber (33)	0	0	0
Forsikringsformidlere (20)	1	2	0

*) Tallene i tabellen er dynamiske og kan ændre sig fra år til år. Det skyldes, at der kan ske efterregistreringer for tidligere år, da den dato Hvidvasksekretariatet modtager underretningen og den dato underretningen registreres i systemet, kan divergere. Yderligere kan underretningspligtige blive rykket til en anden branchekategori, hvis de er registreret under en branche, som de ikke tilhører.

**) Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder: selskabsoprettere, professionelle ledelsesmedlemmer, kontorhoteller mv.

Der er særligt sket en stigning i antallet af underretninger fra advokater og revisorer. Dette skyldes blandt andet, at flere advokater og revisorer kan underrette straks, fordi de har tilmeldt sig GoAML.

Mens det for nogle underretningspligtige er blevet en almindelig del af deres daglige praksis at monitorere og underrette om mistænkelige transaktioner og aktiviteter, er der også underretningspligtige, som Hvidvasksekretariatet sjældent hører fra, og brancher hvor langt fra alle underretningspligtige har oprettet sig i GoAML. Det kan skyldes, at der ikke er tegn på hvidvask, eller at der er en manglende opmærksomhed på hvidvask.

Hvidvasksekretariatet gør opmærksom på, at de underretningspligtige har pligt til at underrette straks, hvis de har en mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, de ikke kan afkræfte.

Dette er vanskeligt, hvis de underretningspligtige ikke har oprettet sig i GoAML forud for konstateringen af den mistænkelige adfærd. Derfor opfordrer vi alle underretningspligtige til at oprette sig i GoAML, så man straks kan sende en underretning, hvis der er en mistanke, der ikke kan afkræftes. GoAML er også det system, Hvidvasksekretariatet anvender til udsendelse af nyhedsbreve og andre meddelelser.

Det samlede antal underretningspligtige, der var oprettet i GoAML pr. 31. december 2023 var 2.568. Det vil sige, at kun godt 11 procent af de minimum 22.000 underretningspligtige virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven, har oprettet sig i GoAML. På trods af det procentvise lave antal, var der flere underretningspligtige, der oprettede sig i GoAML i 2023. Stigningen ses størst blandt ejendomsmæglere, revisorer og aktører i kategorien skatterådgivere, eksterne bogholdere mfl.

→ Tabel 4

Antal underretningspligtige oprettet i GoAML i perioden 2021-2023			
Underretningspligtige oprettet i GoAML	2021	2022	2023
Underretningspligtige oprettet pr. 31. december	1.740	1.995	2.568

Hvidvasksekretariatet arbejder tæt sammen med både brancheforeninger og tilsynsmyndigheder for at øge opmærksomheden på hvidvask og terrorfinansiering og for at få alle underretningspligtige til at oprette sig i GoAML.

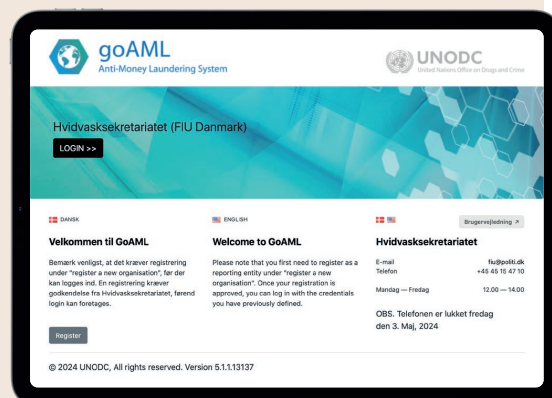
Kampen mod hvidvask af ulovligt udbytte er en fælles sag, og derfor er underretningerne helt essentielle i arbejdet med at dæmme op for hvidvask og terrorfinansiering.

→ Boks 1

Har du mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering? Sådan underretter du

En underretning er en oplysning med mistanke om mulig kriminalitet, som fx hvidvask eller terrorfinansiering. Underretningerne skal sendes direkte til Hvidvasksekretariatet via portalen GoAML.

Har du endnu ikke adgang til GoAML, er der hjælp at hente på vores hjemmeside. Du er også meget velkommen til at kontakte os på telefon: (+45) 4515 4710 eller på vores mail fiu@politi.dk.

1.2 VIDEREGIVELSER I 2023

Af tabel 5 fremgår, hvor mange efterretningsoplysninger, Hvidvasksekretariatet har fremsendt til forskellige myndigheder.

En efterretningsoplysning kan enten indeholde én underretning eller en pakke af underretninger, som Hvidvasksekretariatet har analyseret og eventuelt beriget.

→ Tabel 5

Antal efterretningsoplysninger som Hvidvasksekretariatet har videregivet til forskellige myndigheder i perioden 2021-2023*				
Modtagere	2021	2022	2023	I alt
Anden offentlig myndighed	3.046	1.214	225	4.485
PET andre administrative oplysninger	1.149	796	244	2.189
PET mistanke om terrorfinansiering	567	508	719	1.794
Politikredsene	1.899	1.773	1.877	5.549
Skatteforvaltningen	4.965	7.445	5.331	17.741
I alt	11.626	11.736	8.396	31.758

*) Tallene i tabellen er dynamiske og kan ændre sig fra år til år. Det skyldes, at der kan ske efterregistreringer for tidligere år.

En underretning kan indgå i forskellige pakker af efterretningsoplysninger og nyttiggøres i mange forskellige videregivelser.

Af tabellen nedenfor fremgår det, hvor mange gange en underretning er videregivet til de enkelte myndigheder.

→ Tabel 6

Antal gange en underretning er videregivet til en myndighed i perioden 2021-2023*				
Modtagere	2021	2022	2023	I alt
Anden offentlig myndighed	3.260	2.374	2.084	7.718
PET andre administrative oplysninger	1.931	1.661	525	4.117
PET understøttelse af PET's operative virke	973	1.528	2.088	4.589
Politiet (politikredsene og NSK)	13.364	22.841	18.737	54.942
Skatteforvaltningen	12.074	23.055	14.584	49.713
I alt	31.602	51.459	38.018	121.079

*) Tallene i tabellen er dynamiske og kan ændre sig fra år til år. Det skyldes, at der kan ske efterregistreringer for tidligere kvartaler. Det bemærkes endvidere, at den samme underretning kan videregives flere gange, hvorfor antal unikke underretninger, vil være lavere. Oplysningerne i underretningerne bliver ikke nødvendigvis videregivet i den samme periode, som de er modtaget i. Det skyldes, at underretningerne kan vise sig først at være relevante at videresende i forbindelse med andre underretninger, der kommer til Hvidvasksekretariatet på et senere tidspunkt, eller i forbindelse med en efterforskning.

I 2023 blev der 38.018 gange videregivet underretninger til politikredsene, PET, Skatteforvaltningen og andre offentlige myndigheder. Hvidvasksekretariatet videregav således oplysninger fra færre underretninger i 2023 end i 2022, svarende til et fald på 26 pct., men en stigning på godt 20 procent sammenlignet med 2021.

Faldet i antallet af gange en underretning er videregivet til andre myndigheder skyldes blandt andet, at nogle pakker med efterretningsoplysninger indeholder færre underretninger. Det gælder blandt andet videregivelser til politikredsene, hvor der på trods af det samlede fald fra 22.841 til 18.737 underretninger ses en stigning i antallet af efterretningsoplysninger med underretninger fra 1.773 i 2022 til 1.877 i 2023.

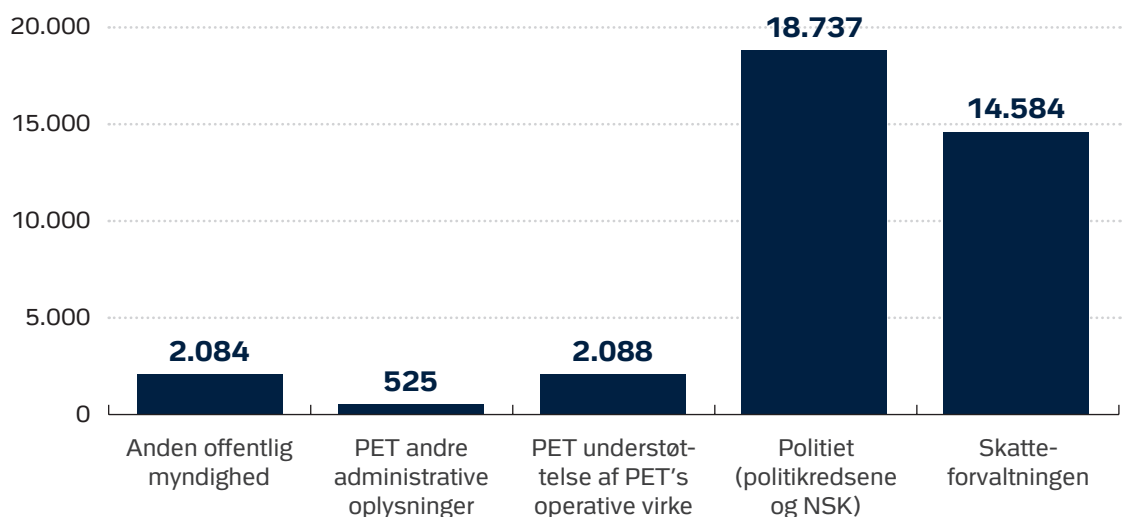
Landets politikredse og andre enheder i NSK forespørger i stigende grad på oplysninger fra Hvidvasksekretariatet til brug for efterforskninger om økonomisk kriminalitet og andre forbrydelser. Når oplysningerne er gjort tilgængelige for hele dansk politi i databehandlingssystemet POL-INTEL, kan de nyttiggøres af politiet på forskellig vis og indgå i en lang række sager og analyser efterfølgende.

Hvidvasksekretariatets analyser viser, at politiet i stigende grad anvender oplysninger fra underretninger i deres arbejde med at forebygge og efterforske kriminalitet. I den seneste feedbackundersøgelse, som Hvidvasksekretariatet har udarbejdet, fremgår det, at knap 40 pct. af de videregivelser, som Hvidvasksekretariatet har sendt til politiet, indgår i en konkret efterforskning i sager om økonomisk kriminalitet, organiseret kriminelle aktører, berigelseskriminalitet, narkokriminalitet, menneskehandel og meget mere.

Faldet i antallet af gange en underretning er videregivet til Skatteforvaltningen dækker over et fald i antallet af fremsendte efterretningsoplysninger til Skatteforvaltningen i 2023. Niveaulet for videregivelser til Skatteforvaltningen i 2023 er fortsat højere end niveaulet i 2021. Du kan læse mere om videregivelser til Skatteforvaltningen nedenfor i afsnittet *Nyttiggørelse af underretninger*. Videregivelser til Skatteforvaltningen har i 2023 især omhandlet mistanke om udeholdt omsætning, sort arbejde og kædesvig.

→ Figur 2

Antal gange underretninger er videregivet til en myndighed, fordelt på modtagende myndighed i 2023

1.3 NYTTIGGØRELSE AF UNDERRETNINGERNE

En finansiel efterretningsenheds kerneopgave er at modtage, analysere og videregive oplysninger om potentiel hvidvask og terrorfinansiering. Derfor er alle underretninger med mistanke om hvidvask eller den bagvedliggende forbrydelse som udgangspunkt relevante for Hvidvasksekretariatet at modtage.

Nyttiggørelsen af underretningerne sker gennem:

- 1) Videregivelse til andre myndigheder
- 2) Udarbejdelse af måludpegningsoplæg eller andre operative produkter
- 3) Analyser af trends og tendenser
- 4) Udarbejdelse af risikovurderinger.

Videregivelser til andre myndigheder

Tal for videregivelser til andre myndigheder fremgår ovenfor (*tabel 5 og 6*). Herunder ser vi nærmere på, hvordan myndighederne nyttiggør de oplysninger, de får fra Hvidvasksekretariatet.

Politiet bruger blandt andet underretningerne i efterforskninger

Når Hvidvasksekretariatet videregiver oplysninger fra en underretning til PET, en politikreds eller en anden enhed i NSK – enten på forespørgsel eller på eget initiativ – kan oplysningerne anvendes på følgende måder:

- Som grundlag for en ny efterforskning om hvidvask eller anden kriminalitet.
- Som materiale til at underbygge en igangværende efterforskning.
- Som efterretninger, der kan indgå i politiets samlede forståelse af kriminalitetsbilledet eller risici inden for forskellige områder.

Hvorvidt en underretning, der er videresendt til politiet, fører til efterforskning, sigtelse, tiltalerejsning og dom afhænger af en række faktorer, fx indholdet af underretningen, politiets prioritering samt muligheden for at bevise en lovovertrædelse.

Efterretningsoplysninger til Skatteforvaltningen giver penge i statskassen

Det er ikke altid, at underretningerne beskriver mistænkelig adfærd, der i første omgang er en sag for politiet. Mange underretninger handler om forbrydelser, som andre myndigheder har kompetence til at løfte. Det kan fx være tilfældet med underretninger om enkeltpersoners skatteunddragelse, som er relevante oplysninger for Skatteforvaltningen. I de tilfælde videresendes efterretningsoplysningerne til Skatteforvaltningen. Det er Særlig Kontrol i Skattestyrelsen, der modtager efterretningsoplysningerne på vegne af hele Skatteforvaltningen. Efterretningsoplysningerne udgør et vigtigt bidrag til Skattestyrelsens muligheder for at målrette og effektivisere kontrolindsatsen på området, og oplysningerne synliggør opdagelsesrisikoen i forbindelse med skatteøkonomisk kriminalitet.

Hver måned afholder Center for Hvidvask i Skattestyrelsen møde med Hvidvasksekretariatet, hvor antallet af oversendte efterretningsoplysninger afstemmes med henblik på at sikre, at alle afsendte efterretningsoplysninger når frem til Skattestyrelsen. Derudover oplyser Hvidvasksekretariatet om deres forventninger til det fremtidige antal oversendelser, ligesom trends og indhold drøftes løbende. På baggrund af disse drøftelser foretages der blandt andet løbende justeringer i kriterierne for udsøgning af underretninger til Skattestyrelsen for at sikre, at styrelsen modtager det, som er relevant for styrelsens kontrolindsats.

→ Boks 2

Eksempler på videndeling om risikoområder

I 2023 har Hvidvasksekretariatet især haft fokus på videndeling om *Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022* og højrisikoområderne heri samt formidling af viden om den gode underretning. Derfor har vi blandt andet deltaget på Finanstilsynets Hvidvaskseminar, sat fokus på videndeling og udveksling af oplysninger med Skattestyrelsen og Toldstyrelsen om handelsbaseret hvidvask, deltaget i internationalt arbejde om korrespondentbanker og deltaget i den myndighedsfælles case-baserede undervisning af aktører i de ikke-finansielle brancher.

I 2023 er der flere end 14.500 gange videregivet oplysninger fra en underretning til Skatteforvaltningen. Det er knap 8.500 færre end i 2022, men en stigning i forhold til 2021. Faldet i fremsendte underretninger til Skatteforvaltningen skyldes blandt andet, at Hvidvasksekretariatet i perioden har måtte prioritere ressourcer til anden presserende sagsbehandling.

Særlig Kontrol i Skattestyrelsen har på baggrund af de modtagne efterretningsoplysninger i 2023 udført 2.051 kontroller med et samlet provenu på godt 760 millioner kroner.

Underretninger kan blive til konkrete måludpegningsoplæg

I Hvidvasksekretariatet bruger vi også underretningerne til at identificere specifikke personer, virksomheder og mistænkelige netværk, som formidles videre til fx politikredsene, andre enheder i NSK, Skattemyndighederne, PET og andre myndigheder i form af måludpegningsoplæg.

Måludpegningsoplæg er typisk større analyser af potentiel hvidvask, som Hvidvasksekretariatet på baggrund af underretninger og andre oplysninger har identificeret, undersøgt og beriget, inden de formidles til rette kompetente myndighed. I 2023 fremsendte Hvidvasksekretariatet 31 måludpegningsoplæg.

Hvidvasksekretariatet bruger underretningerne til at analysere hvidvasktendenser

Som tallene viser, er det ikke alle modtagne underretninger, Hvidvasksekretariatet sender videre til andre myndigheder. Det betyder dog ikke, at de ikke bliver nyttiggjort. Alle underretninger indgår i Hvidvasksekretariatets samlede efterretningsbillede og indgår i oparbejdelse af viden om de metoder, som de mistænkelige aktører anvender, samt til at blive klogere på hvidvask inden for specifikke kriminalitetsområder og brancher.

Underretninger er vigtige oplysninger, som Hvidvasksekretariatet bruger til at analysere trends og tendenser, som vi formidler i blandt andet kvartalsrapporter, temarapporter, oplæg, undervisning samt møder med myndigheder, brancheorganisationer og andre aktører. I arbejdet med temarapporter og risikovurderinger indgår underretningerne som vigtig information om, hvad underretningspligtige ser i overvågningen af kunderne. Det fortæller noget om, hvilke metoder der anvendes, men det fortæller også noget om, hvad der vækker de underretningspligtiges opmærksomhed. Det bruger Hvidvasksekretariatets analytikere til at blive klogere på tendenser på hvidvaskområdet.

Hvidvasksekretariatet samarbejder i flere forskellige fora med politikredsene og andre enheder i NSK om at anvende finansielle efterretninger i efterforskninger. Det sker for at styrke samarbejdet på tværs af politiets enheder og for at få informationerne fra underretningerne ud til dem, der har behov for dem. Hvidvaskunderretninger bliver derfor brugt proaktivt af politikredsene og NSK, hvor de indgår i konkrete straffesager eller til monitoring af bestemte miljøer og personer. At understøtte politiet i deres anvendelse af finansielle efterretninger er en vigtig opgave i Hvidvasksekretariatet.

1.4 AFGØRELSER OM HVIDVASK I 2023

Hvorvidt en underretning fører til en sag, sigtelse og dom afhænger af en række faktorer som fx prioritering og muligheden for at bevise en lovovertrædelse, sammenhængen med andre beviser i en straffesag mv. Nedenfor i tabel 7 fremgår antallet af afgørelser i perioden 2018-2023 fordelt efter afgørelsestype for både fældende og ikke-fældende afgørelser for simpel og grov hvidvask.

Der er sket en stor stigning i antallet af fældende afgørelser om hvidvask fra 2018 til 2023. Fældende afgørelser om simpel hvidvask (straffelovens § 290 a, stk. 1) afgøres oftest med en betinget fængselsdom eller en betinget fængselsdom og bøde, mens fældende afgørelse om grov hvidvask (straffelovens § 290 a, stk. 2) oftest afgøres med en ubetinget fængselsdom.

Det fremgår af tabel 7 nedenfor, at antallet af fældende afgørelser om simpel hvidvask (straffelovens § 290 a, stk. 1) er steget fra 905 i 2022 til 1.381 i 2023. Antallet af afgørelser om grov hvidvask (straffelovens § 290 a, stk. 2) er faldet fra 1.875 i 2022 til 620 i 2023.

Den samlede stigning i antallet af afgørelser skal ses i sammenhæng med, at § 290 a blev implementeret i straffeloven pr. 1. juli 2018, hvormed det blev muligt at få kriminelle aktører dømt for hvidvask, uden at anklagemyndigheden skal bevise, hvilken form for kriminalitet de hvidvaskede penge stammer fra. Der går ofte tid fra den kriminelle gerning finder sted, til der falder en afgørelse. Det kan forklare, hvorfor antallet af fældende afgørelser er lavere i starten af perioden.

For så vidt angår ubetingede domme for henholdsvis grov og simpel hvidvask står tre sagskomplekser for halvdelen af alle disse afgørelser i 2023. To af sagerne er fra Københavns Politi og den sidste er fra Midt- og Vestjyllands Politi.

Den første ubetingede dom med mange forhold er fra Københavns Politi og handler om ansøgning om lønkompensation fra danske myndigheder, som vedkommendes virksomhed ikke var berettiget til. Sagen handler endvidere om ulovlig omgang med hittegods, hvor tiltalte havde tilegnet sig receptpligtig medicin fra 35 personer, samt gjort uberettiget brug af flere personers NemID ved at optage lån og overføre penge fra personernes konti til sin egen konto. Endelig blev vedkommende dømt for hvidvask ved at have modtaget godt otte millioner kroner, som vedkommende vidste var udbytte fra kriminalitet. Afgørelsen er anket.

Den anden ubetingede dom med mange forhold fra Københavns Politi, handler om en virksomhedsejer, der fordelt over mere end hundrede gange modtog i alt godt 21 millioner kroner fra forskellige virksomheder. Pengene var angiveligt betaling for taletidskort og for at skjule eller tilsløre pengenes ulovlige oprindelse. Den tiltalte blev frifundet for flere forhold og i alt dømt for hvidvask af fire millioner kroner.

Den tredje ubetingede dom med mange forhold er fra Midt- og Vestjyllands Politi og handler om en person, som har stillet sine private- og virksomhedskonti til rådighed for hvidvask. Omkring 12 millioner kroner, som formodes at være udbytte fra kriminalitet, blev ført igennem kontiene med henblik på videreoverførsel for at sløre udbyttets kriminelle oprindelse.

→ Tabel 7

Fældende afgørelser fordelt efter afgørelsestype for simpel og grov hvidvask i perioden 2018-2023						
Simpel hvidvask	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bøde	1	0	3	2	55	172
Betinget dom samt betinget dom og bøde	0	1	3	293	674	789
Ubetinget dom	0	0	3	7	69	148
Tiltalefrafald	0	0	2	62	106	234
Andet	0	0	0	0	1	38
I alt	1	1	11	364	905	1.381
Grov hvidvask	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bøde	0	0	8	1	5	1
Betinget dom samt betinget dom og bøde	0	0	2	26	58	232
Ubetinget dom*	0	26	10	105	1.810	387
Tiltalefrafald	0	0	0	2	1	0
Andet	0	0	0		1	0
I alt	0	26	20	134	1.875	620

Kilde: Særtræk fra Rigsadvokaten fra 20. januar 2024.

*) Den markante stigning i antallet af ubetingede domme for grov hvidvask i 2023 skyldes særligt fire sagskomplekser, som står for i alt 1.639 af disse afgørelser.

For så vidt angår ikke-fældende afgørelser om simpel hvidvask (straffelovens § 290 a stk. 1) er antallet steget fra 2018-2023, se tabel 8. Stigningen skyldes mere end en fordobling i antallet af påtaleopgivelser i ikke-fældende afgørelser om simpel hvidvask i 2023 sammenlignet med året inden.

Antallet af ikke-fældende afgørelser om grov hvidvask er steget fra 76 i 2022 til 775 i 2023. Antallet af ikke-fældende afgørelser om grov hvidvask svinger meget i perioden. Det kan skyldes, at påtaler opgives i større sagskomplekser. En fjerdedel af de ikke fældende-afgørelser i 2023 kan henføres til fem sagskomplekser fra Københavns Politi, Nordsjællands Politi samt Sydøstjyllands Politi.

→ Tabel 8

Ikke-fældende afgørelser fordelt efter afgørelsestype for simpel og grov hvidvask						
Simpel hvidvask	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Frifundet	0	0	0	96	35	168
Påtaleopgivet	1	17	37	552	761	1.531
Forældet	0	0	0	0	0	1
I alt	1	17	37	648	796	1.700
Grov hvidvask	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Frifundet	0	0	0	35	6	43
Påtaleopgivet	0	2	2	2.175	70	732
I alt	0	2	2	2.210	76	775

Kilde: Særtræk fra Rigsadvokaten fra 20. januar 2024.

→ Boks 3

Eksempler på domme

32-årig får to års fængsel for hvidvask af 13 millioner: En mand fra Østjylland blev i maj 2023 idømt to års fængsel for at have hvidvasket over 13 millioner kroner gennem sin virksomhed, som blev benyttet som fakturafabrik. Den dømte havde i en periode fra januar til maj 2019 stillet to virksomhedskonti til rådighed for ukendte medgerningsmænd, der i perioden havde modtaget og videreoverført lige over 13 millioner kroner via virksomhedens konti. Størstedelen af pengene endte i udlandet. Virksomheden havde i praksis fungeret som en fakturafabrik, der skulle sløre sporet af penge, der formodes at stamme fra kriminel aktivitet. Ud over fængselsstraffen fik mandens virksomhed en bøde på 6,9 millioner kroner og konfiskeret cirka 800.000 kroner fra virksomhedens konti (NSK 2023).

49-årig mand dømt for forsøg på hvidvask af 29 millioner kroner: I april 2023 fik NSK dømt en 49-årig for at have modtaget, opbevaret og videreoverdraget 29 millioner kroner til medgerningsmænd, som leverede pengene videre til bagmænd i Sverige. Manden blev dømt for i perioden fra 1. marts 2022 til 14. juni 2022 ved 29 forskellige lejligheder at have modtaget og opbevaret store kontantbeløb svarende til i alt 29 millioner kroner på sin adresse i Frederikssund samt i et kolonihavehus. Han blev samtidig kendt skyldig i at have videreoverdraget kontantbeløbene til to øvrige medgerningsmænd, der stod for fragt og videreoverdragelse af kontanterne til bagmænd i Sverige. Manden fik 2 år og 8 måneders fængsel samt advarsel om udvisning af Danmark for forsøg på hvidvask af særlig grov beskaffenhed (NSK 2023).

45-årig idømt 4 år og 6 måneders fængsel i Nordjyllands største hvidvasksag: Manden blev idømt fængsel for at drive en fakturafabrik gennem tre virksomheder, hvor han hvidvaskede cirka 217 millioner kroner. Desuden blev han frakendt retten til at deltage i ledelsen af et selskab, ligesom han fik konfiskeret lidt over 2,6 millioner kroner. Du kan læse mere om sagen [her](#).

Feedback fra Hvidvasksekretariatet til underretningspligtige og myndigheder

En af de måder, hvorpå Hvidvasksekretariatet giver feedback til de underretningspligtige, er ved udarbejdelse af feedbackbreve. Hvidvasksekretariatet udarbejder løbende feedback til de underretningspligtige, hvor en underretning har ført til en domfældelse. I feedbackbrevene angiver Hvidvasksekretariatet, når oplysningerne fra en eller flere underretninger har været central(e) for en sag, som har ført til en dom.

Hvidvasksekretariatet udarbejder herudover løbende rapporter vedrørende kvaliteten af underretninger sendt fra underretningspligtige til brug for tilsynsmyndighedernes inspektioner. Disse kaldes tilsynsrapporter. Tilsynsrapporterne har til formål at give de underretningspligtige en feedback på, hvordan kvaliteten af deres underretninger er samt at give tilsynsmyndighederne et indblik i underretningerne fra den underretningspligtige, som de planlægger en inspektion hos.

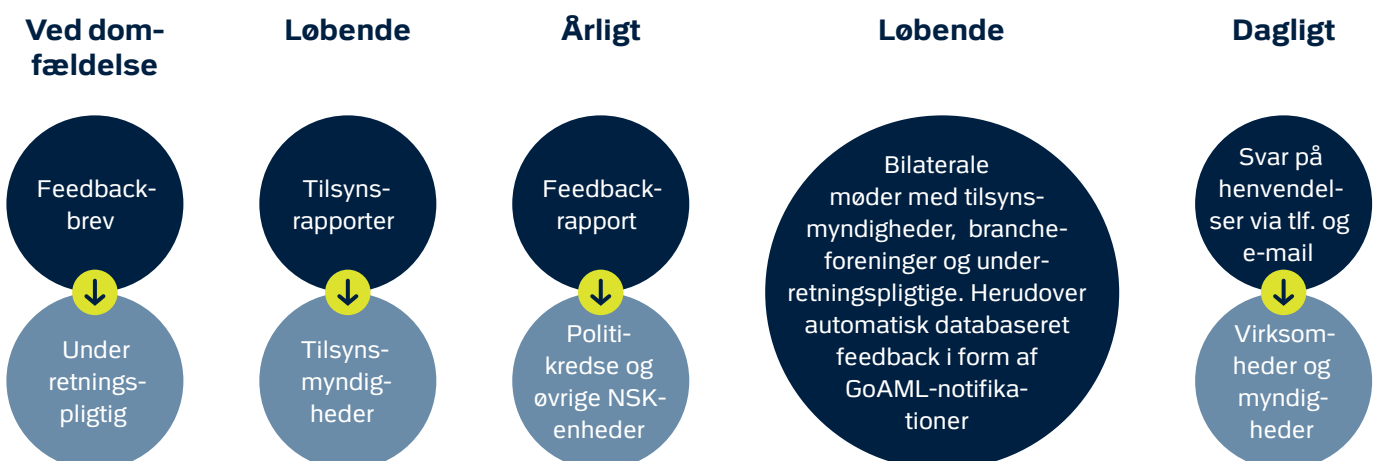
Yderligere udarbejder Hvidvasksekretariatet hvert år en feedbackrapport til landets politikredse og øvrige enheder i NSK, der belyser anvendelsen af de videregivne hvidvaskunderretninger i politiet. Af feedbackrapporterne fremgår, at stadig flere underretninger indgår i politiets arbejde med at forebygge og efterforske kriminalitet.

Ud over de formelle feedbackprocesser giver Hvidvasksekretariatet løbende feedback på underretninger på bilaterale møder med tilsynsmyndigheder, brancheforeninger og underretningspligtige. Hvidvasksekretariatet har også i 2023 deltaget i en række aktiviteter med oplæg om blandt andet 'Den gode underretning'. Feedbacken i disse fora har karakter af awareness-forøgelse, hvor Hvidvasksekretariatet hæver opmærksomheden på de områder, der på nationalt plan indeholder de største risici for hvidvask, og hvordan man indsender en hvidvaskunderretning. Hvidvasksekretariatet har en central placering i myndighedernes hvidvaskindsats og er således også typisk kontaktdannende og i stand til at give overblik på området.

Feedback foregår også på et dagligt plan, hvor Hvidvasksekretariatet står til rådighed for, at virksomheder og myndigheder kan henvende sig på telefon og e-mail. Der er mulighed for at få direkte feedback på spørgsmål, udformning og indsendelse af en hvidvaskunderretning samt konkret feedback på indholdet i underretningen.

Endelig har Hvidvasksekretariatet mere databaseret feedback i form af automatiske meddelelser, der udsendes via GoAML (systemet til indsendelse af hvidvaskunderretninger) til de underretningspligtige virksomheder og myndigheder. Det kan blandt andet være notifikation om, at Hvidvasksekretariatet har videregivet indhold fra en specifik underretning, eller at der er noget data, der eventuelt kan være behæftet med fejl eller forbedringspotentialer.

➔ Illustration 1: Typer af feedback fra Hvidvasksekretariatet

Kontantforbudssager i 2023

I 2020 blev beløbsgrænsen for kontantforbuddet sænket, således at erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, ikke må modtage kontantbetalinger på 20.000 kroner eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet, jf. hvidvasklovens § 5.

I 2023 har NSK modtaget 101 sager om mistanke om overtrædelse af kontantforbuddet. Af de 101 sager er 92 blevet efterforsket eller overgået til juridisk behandling og ni er lukket.

I 2023 lå bøderne typisk på mellem 10.000 og 30.000 kroner, men oftest på mindstebøden på 10.000 kroner. I 2023 blev der idømt en enkelt bøde på 40.000 kroner, en på 44.000 kroner, en på 60.000 kroner og en på 230.000 kroner.

De fleste overtrædelser, som der refereres til ovenfor, skyldes ifølge de erhvervsdrivende, at de ikke har været bekendt med kontantforbudsgænsen, eller at de ansatte havde modtaget kontanterne enten imod instruks, eller fordi instrukser ikke var tydelige nok. Et fåtal af overtrædelserne skyldes, at den erhvervsdrivende ikke har været opmærksom på, at beløbsgrænsen er blevet nedsat eller at overtrædelse indtræder ved modtagelse af 20.000 kroner og opefter, hvorved kontantmodtagelse af præcis 20.000 kroner også er en overtrædelse.

1.5 BESLAGLÆGGELSER

Pr. 1. januar 2022 trådte en ny fast track-ordning for bestemte transaktioner i kraft. Ordningen har sit juridiske ophæng i hvidvasklovens § 26, stk. 4, og bekendtgørelse nr. 431 af 11. april 2023 om transaktioner omfattet af § 26, stk. 4.

Fast track-ordningen medfører, at underretningspligtige fra den 1. januar 2022 skal undlade at gennemføre transaktioner, hvor fx pengeinstitutter har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen relaterer sig til hvidvask eller terrorfinansiering, og hvor det samlede indestående er på én million kroner eller derover.

Ved modtagelsen af en fast track-underretning skal Hvidvasksekretariatet inden udløbet af den efterfølgende bankdag træffe beslutning om, hvorvidt der i medfør af retsplejelovens § 807 f, skal foretages en midlertidig beslaglæggelse af beløbet.

Såfremt Hvidvasksekretariatet vurderer, at der er grundlag for at foretage midlertidig beslaglæggelse af beløbet, giver Hvidvasksekretariatet den underretningspligtige besked herom, ligesom den, som indgrebet retter sig mod, af Hvidvasksekretariatet som udgangspunkt underrettes om den midlertidige beslaglæggelse og om muligheden for at få den midlertidige beslaglæggelse indbragt for retten.

Derefter fremsender Hvidvasksekretariatet snarest muligt sagen til den relevante politikreds eller NSK til videre foranstaltning, herunder til vurdering af, hvorvidt sagen skal efterforskes og om beslaglæggesen skal opretholdes, jf. retsplejelovens § 802.

I 2023 var der 34 underretninger, hvor Hvidvasksekretariatet traf beslutning om midlertidig beslaglæggelse efter retsplejelovens § 807 f af i alt cirka 96 millioner kroner.

Når Hvidvasksekretariatet modtager en underretning, der *ikke* er omfattet af fast track-ordningen, men hvor der er mulighed for at beslaglægge penge, er det ikke Hvidvasksekretariatet, der foretager den midlertidige beslaglæggelse. Den handling sker i stedet hos den politikreds eller anden enhed i NSK, der får oplysningen om den mulige beslaglæggelse fra Hvidvasksekretariatet. De tre største modtagere af oplysninger om mulighed for beslaglæggelse i 2023, målt på beløb, var NSK, Københavns Vestegns Politi og Københavns Politi.

PRIORITERET SAM- ARBEJDE MED ANDRE AKTØRER PÅ SÆRLIGE RISIKOOMRÅDER

2

2.1 HVIDVASKSEKRETARIATET OG TOLDSTYRELSEN HAR STYRKET SAMARBEJDET OM HANDELSBASERET HVIDVASK

Hvidvasksekretariatet vurderer, at risikoen for, at kriminelle aktører misbruger de danske og internationale handelssystemer til at hvidvaske penge, er høj (Hvidvasksekretariatets *Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022*). Hvidvasksekretariatet modtager få underretninger om handelsbaseret hvidvask. Derfor har vi også i år haft fokus på at styrke samarbejdet med Toldstyrelsen for at blive klogere på, hvordan handelsbaseret hvidvask ser ud i en dansk sammenhæng. Det drejer sig eksempelvis om at kunne identificere specifikke varegrupper, der over- eller underfaktureres i Danmark, identificere hvilke typer virksomheder der står bag samt om at øge forståelsen for risici for hvidvask gennem frihandelsområder som Københavns Frihavn og de særlige sårbarheder og barriere, der knytter sig hertil. Ud over den løbende kontakt mellem Hvidvasksekretariatet og Toldstyrelsen, afholder Hvidvasksekretariatet og Toldstyrelsen kvartalsvise møder om strategiske og operative emner.

Handelsbaseret hvidvask vil fortsat være i fokus i 2024, hvor der tilknyttes forskningsressourcer til området.

→ Boks 4

Metoder til handelsbaseret hvidvask

- Over- og underfakturering af varer, hvor der bevidst angives forkerte priser på varer eller services for herigennem, at flytte ulovlige midler fra en aktør til en anden.
- Over- og underdrivelse af handelsvolumener, hvor der angives urigtige mængder eller vægt af varer eller såkaldte fantomhandler, altså handler, der aldrig finder sted.
- Falsk opgivelse af varer, hvor der i fx tolldokumenter eller faktura angives én type varer, men sendes en anden – eller der slet ikke sendes nogen varer.
- Genbrug af fakturaer.
- Tredjepartsbetalinger.

2.2 MYNDIGHEDSGRUPPE TIL KAMP MOD MENNESKEHANDEL

Hvidvasksekretariatet arbejder målrettet med hvidvask relateret til menneskehandel. Overordnet er området inddelt i tre fokusområder, som er menneskehandel til tvangsarbejde, menneskehandel til seksuel udnyttelse og online seksuel udnyttelse af børn.

Hvidvasksekretariatet deltager i forskellige fora, hvor vi kan tilegne os ny viden om hvidvask i relation til menneskehandel. I 2023 deltog Hvidvasksekretariatet blandt andet i en konference i Bulgarien, om den finansielle efterforskning i sager om menneskehandel. På konferencen blev det understreget, hvor vigtigt det er at inkludere det finansielle spor i sager om menneskehandel.

Center mod Menneskehandel faciliterer en myndighedsgruppe, der har til formål at sikre udveksling af viden og samarbejde i konkrete sager, hvor der er mistanke om menneskehandel. Myndighedsgruppen består, foruden Hvidvasksekretariatet, af repræsentanter fra Anklagemyndigheden, Arbejdstilsynet, Fødevarestyrelsen, Skattestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Syd- og Sønderjyllands Politi, Udlændingestyrelsen og Center mod Menneskehandel. Myndighedsgruppen mødes minimum en gang hvert halve år.

Hvidvasksekretariatets deltagelse i de forskellige fora bidrager til vores daglige arbejde vedrørende hvidvask og menneskehandel, herunder måludpegningsoplæg. Hvidvasksekretariatet har i 2023 udarbejdet to måludpegningsoplæg med mistanke om hvidvask gennem menneskehandel.

Hvidvasksekretariatet har desuden et særligt fokus på området vedrørende online seksuel udnyttelse af børn, som behandles særskilt. Hvidvasksekretariatet modtager typisk mistanke om transaktioner relateret til online seksuel udnyttelse af børn fra udenlandske finansielle efterretningsenheder (FIU's).

2.3 SAMARBEJDE OM BEKÆMPELSE AF FØDEVAREKRIMINALITET

Hvidvasksekretariatet har i *Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022* vurderet, at det ulovlige udbytte fra fødevarekriminalitet vil stige frem mod 2025. Hvidvasksekretariatet arbejder derfor målrettet med hvidvask gennem fødevarekriminalitet. Vi holder os opdateret på trends og tendenser, og vi gør brug af målrettede screeninger for at fremfinde underretninger, hvori der er mistanke om hvidvask gennem fødevarekriminalitet. Hvidvasksekretariatet har et tæt samarbejde med Fødevarerejseholdet, hvor vi udveksler erfaringer og viden inden for fødevarekriminalitet og hvidvask.

En større forståelse for fødevarekriminalitet øger mulighederne for at kunne identificere hvidvask i relation til fødevarekriminalitet, herunder at kunne varsle relevante aktører om områder, de skal være særlige opmærksomme på i forhold til hvidvask.

2.4 FÆLLES FRONT MOD SPORTSKORRUPTION

Hvidvasksekretariatet beskæftiger sig med bekæmpelse af hvidvask gennem spil og sportskorruption, herunder matchfixing. Ifølge Europol er der risiko for, at sportsklubber, herunder fodboldklubber, bliver brugt til matchfixing og væddemålsrelateret svindel. Matchfixing er ofte arrangeret af organiserede kriminelle aktører, som også er involveret i andre typer af kriminalitet fx narkokriminalitet, hvidvask og afpresning.

Hvidvasksekretariatet deltager i den nationale platform for koordinering af bekæmpelse af manipulation af idrætskonkurrencer. Platformen er sammensat af repræsentanter fra offentlige og private interessenter på området, herunder Anti Doping Danmark, Danmarks Idrætsforbund, Dansk Boldspil-Union, Danske Licens Spil A/S, Kulturministeriet, Rigsadvokaten, Spillebranchen og Spillemyndigheden. Platformen består af et strategisk forum og et operationelt forum. Hvidvasksekretariatet deltager i det operationelle forum.

Truslen i forhold til hvidvask af ulovlige midler, der stammer fra korruption, herunder sportskorruption, er begrænset (Hvidvasksekretariatets *Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022*). Området er dog særligt prioriteret, fordi der er brug for at bygge viden op om hvidvask via sportskorruption i en dansk sammenhæng.

NY CHEF FOR HVIDVASK- SEKRETARIATET

3

I februar 2024 tiltrådte fungerende politiinspektør Peter Høholt stillingen som centerchef for Hvidvasksekretariatet. Peter kommer fra et job som afdelingsleder i Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet ved Københavns Politi, hvorfra han har en længere karriere som efterforsker og leder.

Som leder har Peter gennem en årrække arbejdet med efterretning og analyse på både et strategisk og et operativt niveau, såvel i Københavns Politi som i Rigspolitiet.

Peter ser meget frem til at bidrage til bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering i samarbejde med de mange aktører på området.

”Hvidvask er i mine øjne en af de største kriminalitetsudfordringer vi står overfor, både nationalt og internationalt, fordi det optræder på tværs af samtlige kriminalitetsformer med økonomisk udbytte. Det har en rækkevidde fra mindre sager, hvor enkeltstående borgerne bliver svindlet af fx it-kriminelle, til den mest alvorlige og samfundsskadelige kriminalitet. Det estimerede omfang af hvidvask på 68 milliarder kroner om året i Danmark vidner om, at dette er et kriminalitetsområde, vi skal tage dybt alvorligt”, siger han.

Som chef for Hvidvasksekretariatet deltager Peter som Head of FIU i diverse internationale fora, herunder i Egmont og i FATF-regi, og i de strategiske nationale fora, der er etableret på hvidvaskområdet i Danmark. Du kan læse mere om det internationale samarbejde i afsnittet *Styrket internationalt samarbejde*.

»Hvidvask er i mine øjne en af de største kriminalitetsudfordringer vi står overfor, både nationalt og internationalt, fordi det optræder på tværs af samtlige kriminalitetsformer med økonomisk udbytte.«

4 MERE INTELLIGENT ARBEJDE MED UNDERRETNINGERNE

4.1 HVIDVASKSEKRETARIATET STYRKER DET DATA-SCIENCE-BASEREDE ARBEJDE

Hvidvasksekretariatet modtager dagligt flere hundrede underretninger. For at få mest mulig viden ud af oplysningerne fra de underretningspligtige, anvender vi moderne data science-teknologier og analyseværktøjer. Derudover kommunikerer vi løbende med de underretningspligtige om kvaliteten af de data, vi modtager.

I 2023 har vi udbygget og konsolideret vores analyseplatform, således at vi nu har det rette teknologiske fundament til at foretage netværksanalyser i stor skala.

Det forbedrede teknologiske fundament og introduktionen af nye datakilder gør vores analyser mere effektive og målrettede mod den mest samfundsskadede hvidvask.

For at kunne fokusere vores analyser mod de mest risikofyldte hvidvaskområder, vil Hvidvasksekretariatet gøre det nemmere for de underretningspligtige at markere, hvilken type hvidvask der underrettes om. Det vil ske ved, at vi løbende opdaterer indikatorerne i GoAML, således at de afspejler de nyeste trends og tendenser inden for hvidvask. Arbejdet med opdatering af indikatorer påbegyndes i andet halvår af 2024. Hvidvasksekretariatet vil løbende informere om opdatering af indikatorer via GoAMLs beskedssystem.

5 STADIG FLERE KRÆFTER TIL DET NATIONALE SAMARBEJDE

I Danmark er den nationale indsats mod hvidvask og terrorfinansiering organiseret på tværs af tre ministerier, fire tilsynsmyndigheder/-organer og de mere end 22.000 underretningspligtige. Et centralt organ i det samarbejde er det lovfæstede HvidvaskForum. Formålet med HvidvaskForum er at sikre samarbejdet mellem myndighederne som led i indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Derudover skal det styrke myndighedernes indsats, gennemførelse af nationale og internationale forpligtelser samt vurdere effektiviteten af de foranstaltninger, der er iværksat.

Under HvidvaskForum ligger HvidvaskForum+, som består af såvel myndigheder som brancheorganisationer.

Organiseringen af HvidvaskForum fremgår af boksen og diagrammet på modstående side. Af illustrationen fremgår også det nye, operative samarbejdsforum, ODIN.

I 2022 blev det nationale samarbejde om økonomisk kriminalitet, herunder hvidvask, styrket gennem det nye, operative samarbejdsforum, ODIN (Operationelt Dansk Informations- og efterretningsNetværk), som ledes af NSK's Efterretnings- og AnalyseCenter (EAC).

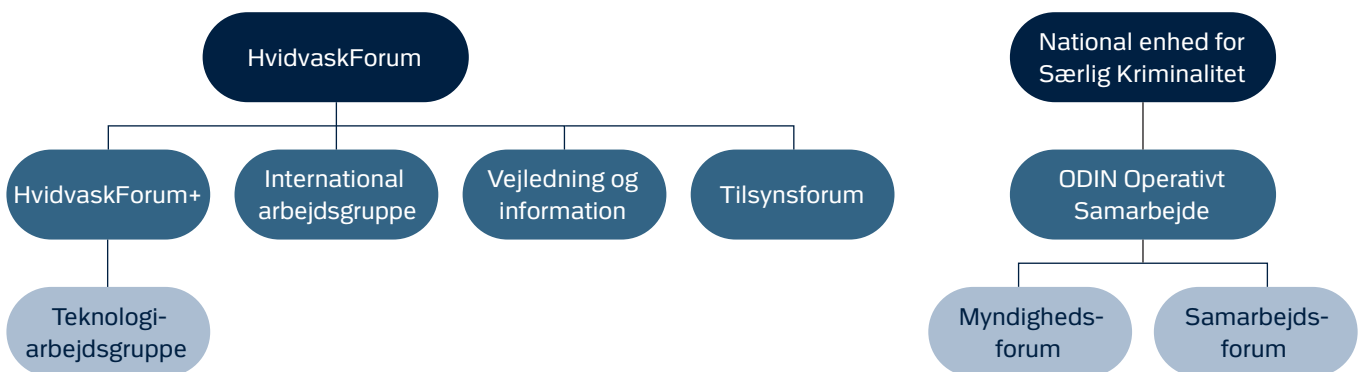
Formålet med ODIN er, at myndigheder og private aktører ved fælles indsats bliver bedre til at forebygge og bekæmpe alvorlig og kompleks hvidvask og terrorfinansiering, samt andre af Justitsministeriet tilføjede kriminalitetsområder. Både myndigheder og udvalgte private aktører deltager i ODIN. ODIN består af NSK's Efterretnings- og AnalyseCenter og Hvidvasksekretariatet, Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen, Spillemyndigheden, Advokatrådet samt told- og skatteforvaltningen. Derudover kan NSK beslutte, at andre relevante myndigheder samt virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvasklovens § 1, kan deltage i samarbejdet.

ODIN har i 2023 haft fokus på facilitering af hvidvask og styrkelse af myndighedernes tilsyn og retshåndhævende indsats. I forhold til at inddrage flere aktører i det operative samarbejdsforum har ODIN i andet halvår fået tilknyttet Spillemyndigheden, Advokatsamfundet, Gældsstyrelsen og Toldstyrelsen. ODIN's Samarbejdsforum er derudover udvidet med fem private aktører.

Medlemmer af HvidvaskForum

- Erhvervsministeriet med deltagelse af Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen
- Justitsministeriet med deltagelse af Rigspolitiet, PET, Civilstyrelsen, Hvidvasksekretariatet og andre enheder i NSK
- Skatteministeriet med deltagelse af Spillemyndigheden og Skattestyrelsen
- Udenrigsministeriet
- Advokatsamfundet

→ Illustration 2: Struktur for hvidvaskesamarbejdet i Danmark

6 STYRKET INTER-NATIONALT SAMARBEJDE

Som Danmarks finansielle efterretningsenhed (FIU) deltager Hvidvasksekretariatet i internationalt samarbejde med andre FIU's på både EU og globalt niveau. Det internationale arbejde er helt centralt for Hvidvasksekretariatets muligheder for at indhente, dele og videreformidle operative oplysninger og viden om trends og tendenser på hvidvaskområdet.

6.1 INFORMATIONER DELES INTERNATIONALT

Hvidvasksekretariatets primære internationale samarbejdspartnere er udenlandske FIU's, som vi gennem forskellige netværk deler oplysninger og efterretninger med. Informationerne, der deles, kan anvendes af modtagerlandene til efterretningsbrug, det vil sige som baggrund for opbygning af senere straffesager. Der videregives og modtages, så vidt muligt, oplysninger, der ikke er behæftet med restriktioner for anvendelsen.

I FIU-netværkene foretages der primært to typer af informationsdeling: disseminationsrapporter og forespørgsler.

En *disseminationsrapport* er en spontan fremsendelse af information fra en FIU til en anden. Denne type information bliver delt, hvis en FIU er kommet i besiddelse af information, der har en forbindelse til en udenlandsk FIU's jurisdiktion. Det vil typisk være deling af mistænkelige transaktioner, hvor en konto, der stammer fra den udenlandske FIU's jurisdiktion, er part i transaktionerne. Hvis fx en dansk borger eller virksomhed har konto i udlandet, og den udenlandske FIU bliver gjort opmærksom på mistænkelige transaktioner, kan den udenlandske FIU sende oplysningerne til Hvidvasksekretariatet. Det kan også være udenlandske borgere eller virksomheder i udlandet, der lader til at misbruge dansk finansiel infrastruktur til hvidvask. I de tilfælde sender den udenlandske FIU en besked til Hvidvasksekretariatet, ligesom vi også kan sende den slags oplysninger til andre lande. Informationen deles dermed med det formål, at gøre en anden FIU opmærksom på potentiel kriminalitet, der bliver foretaget i dens jurisdiktion.

En *forespørgsel* er en anmodning om specifik information fra en udenlandsk FIU, som er relevant for deres arbejde. En typisk forespørgsel handler om, hvorvidt Hvidvasksekretariatet har kendskab til specifikke personer, virksomheder eller konti i vores database eller i andre registre. Ofte forespørges der også om information, der er offentligt tilgængelig såsom hvilke personer eller virksomheder, der er registeret som ejer af en virksomhed. Hertil kan der også forespørges om information, som den udenlandske FIU ikke har i deres database – det kunne fx være skatteoplysninger.

Det er forskelligt fra FIU til FIU, hvilke registre – ud over egen database – de har adgang til, samt hvilken type oplysninger de har hjemmel til at indhente. Det vil derfor være forskelligt, hvilken type information de forskellige FIU's har mulighed for at dele.

Videregivelsen af information fra Hvidvasksekretariatet til udenlandske FIU's bliver foretaget efter en konkret vurdering af, om informationerne anses for at være relevante for den modtagende part, samt om den udenlandske FIU's begrundelse for forespørgslen om oplysninger vurderes at være legitim.

Når Hvidvasksekretariatet modtager oplysninger fra udlandet, vil vi i videst muligt omfang søge at analysere, berige og videregive oplysningerne til rette myndighed(er) i Danmark. Dette sker som en del af Hvidvasksekretariatets daglige opgaver, og er en vigtig del af de internationale forpligtelser på området.

I 2023 sendte Hvidvasksekretariatet 122 forespørgsler til udlandet, hvilket er 33 flere end i 2022, men færre end i 2021, hvor der blev forespurgt 183 gange. Hvidvasksekretariatet modtog i samme periode 130 forespørgsler fra udlandet, hvilket er færre end i 2022, hvor vi modtog 173 forespørgsler. Når Hvidvasksekretariatet svarer på forespørgsler fra udlandet, tages der hovedsageligt udgangspunkt i oplysninger fra én eller flere underretninger.

→ Boks 5

Globale aktører på hvidvaskområdet

- *Financial Action Task Force (FATF)* er et mellemstatsligt organ oprettet under G7 i 1989. FATF er en global vagthund for hvidvask- og terrorfinansiering samt finansiering af masseødelæggelsesvåben. FATF har udviklet 40 standarder, som mere end 200 lande har forpligtiget sig til at implementere og overholde og organisationen understøtter dermed den globale koordinering af indsatsen. FATF evaluerer løbende de enkelte medlemslandes overholdelse af standarder og indsatser. Danmark blev sidst evalueret i 2017 og en ny evaluering ventes inden længe. Du kan læse mere om arbejdet i FATF her: fatf-gafi.org
- *Egmont Group* faciliterer udveksling af information, viden og samarbejde mellem landenes Financial Intelligence Units. Der er mere end 170 lande, der deltager i Egmont-samarbejdet. Du kan læse mere om arbejdet i Egmont her: egmontgroup.org

6.2 HVIDVASKSEKRETARIATET DELTAGER I FATF'S ARBEJDE

Hvidvasksekretariatet har som vanligt deltaget i Financial Action Task Force-samarbejdet, herunder i arbejdsgruppen om risici, trends og metoder. Deltagelsen omfatter blandt andet høringer i forbindelse med nye udgivelser samt deltagelse ved FATF plenar, hvor et eller flere landes evalueringsrapport (*Mutual Evaluation Report*) er på dagsordenen.

Udgivelser fra FATF om hvidvask- og terrorfinansieringsrisici

I 2023 har arbejdsgruppen om risici, trends og metoder udgivet flere rapporter om hvidvask- og terrorfinansieringsrisici. Herunder gives et kort resume af tre relevante rapporter:

Illicit Financial Flows from Cyber-enabled Fraud
I takt med at digital innovation fortsætter med at udvikle sig, udvikles kompleksiteten og omfanget af it-relateret kriminalitet også. FATF analyserer i samarbejde med Egmont Group og INTERPOL, hvordan it-relateret kriminalitet har udviklet sig, dets forbindelser til andre forbrydelser, og hvordan kriminelle aktører kan udnytte sårbarheder i nye teknologier. Rapporten fremhæver, at it-relateret kriminalitet er en stor, tværnational og organiseret kriminalitet, der er vokset eksponentielt i de seneste år, både i mængden af rapporterede bedragerier og deres globale udbredelse. Sådanne forbrydelser kan have en ødelæggende indvirkning på enkeltpersoner, organisationer og økonomier verden over og kan forårsage betydelige økonomiske tab og undergrave tilliden til digitale systemer.

FATF påpeger i rapporten, at den transnationale karakter, hvor der ofte hurtigt overføres til forskellige jurisdiktioner, gør dette til et globalt problem.

Rapporten identificerer tre prioriterede områder, hvor landene bør handle for at tackle denne type kriminalitet:

- 1) styrkelse af den nationale koordinering på tværs af den offentlige og private sektor,
- 2) støtte multilateralt internationalt samarbejde og
- 3) styrkelse af forebyggelsesindsatsen ved at fremme bevidstheden om kriminaliteten og gøre det nemmere, at underrette om sådanne forbrydelser.

Rapporten identificerer også risikoindikatorer, som kan hjælpe enheder i den offentlige og private sektor med at opdage og forhindre it-relateret kriminalitet og relateret hvidvask.

Money Laundering and Terrorist Financing in the Art and Antiquities Market

I februar 2023 udgav FATF en rapport om risiciene ved markedet for kunst, antikviteter og andre kulturelle genstande. FATF fremhæver i den forbindelse, at markedet for kunst, antikviteter og andre kulturelle genstande er attraktivt for kriminelle aktører i forhold til hvidvask af ulovligt udbytte. Det fremhæves desuden, at kriminelle aktører forsøger at udnytte brugen af tredjepartsformidlere, mens terrorgrupper kan bruge kulturelle genstande fra områder, hvor de er aktive, til at finansiere deres operationer.

Rapporten indeholder en liste over risikoindikatorer, der kan hjælpe med at identificere mistænkelige aktiviteter på kunst- og antikvitetesmarkederne. Slutteligt fremhæver FATF også vigtigheden af hurtigt at identificere og spore kulturelle genstande involveret i hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Rapporten indeholder nogle gode praksisser, som lande har taget for at løse de udfordringer, de står over for, herunder etablering af specialiserede enheder, adgang til relevante databaser og samarbejde med eksperter og arkæologer for at hjælpe med at identificere, spore, efterforske og hjemsende kulturgenstande.

Misuse of Citizenship and Residency by Investment Programmes

FATF har i november 2023 udgivet en rapport, der omfatter en dybdegående analyse og forståelse af, hvordan kriminelle aktører kan udnytte statsadministrerede programmer, der giver statsborgerskab eller opholdstilladelse til udenlandske investorer ved at fremskynde eller omgå normale migrationsprocesser. FATF fremhæver, at disse programmer kan hjælpe med at anspre økonomisk vækst gennem udenlandske investeringer, men de er også attraktive for kriminelle, der har til hensigt at hvidvaske udbyttet fra kriminalitet.

FATF-rapporterne kan findes i deres fulde længde på fatf-gafi.org/en/publications.

Deltagelse i og bidrag til lande-evalueringer – Mutual Evaluation Reports

I 2023 blev Luxembourg, Qatar, Indonesien og Brasiliens indsats for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering evalueret. Du kan læse mere om evalueringerne og finde rapporterne på fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations.

FATF er begyndt at forberede en ny runde af evalueringer i forhold til medlemslandenes hvidvask- og terrorfinansieringsindsats. Det betyder, at Danmarks indsats skal evalueres inden for de nærmeste år. Som en central aktør i den danske hvidvaskindsats er Hvidvasksekretariatet derfor også genstand for evaluering af FATF.

6.3 EGMONT GROUP – GLOBALT UDSYN

Hvidvasksekretariatet er også medlem af Egmont Group, som er en samling af 170 FIU's fra hele verden, som samarbejder på både operativt og strategisk niveau. I og med at hvidvask ofte indeholder grænseoverskridende aktiviteter, muliggør medlemsskabet af Egmont Group, at FIU's kan følge pengestrømme på tværs af landegrænser. Som medlem af Egmont Group får Hvidvasksekretariatet blandt andet stillet den sikre platform Egmont Secure Web til rådighed, hvorigennem medlemmerne af Egmont Group deler efterretningsoplysninger spontant og gennem forespørgsler.

Ud over det operationelle samarbejde via Egmont Secure Web består Egmont Group af fire arbejdsgrupper, hvis formål er fortsat at forbedre informations- og vidensdelingen mellem FIUs. De fire arbejdsgrupper er som følger:

- Information Exchange Working Group (IEWG)
- Membership, Support, and Compliance Working Group (MSCWG)
- Policy and Procedures Working Group (PPWG)
- Technical Assistance and Training Working Group (TATWG)

Arbejdsgrupperne bliver anvendt til at koordinere internationale projekter, at dele information af strategisk karakter såsom nye tendenser eller metoder på hvidvaskområdet, at optage nye FIU's i samarbejdet samt til at dele viden af juridisk og teknisk karakter. Én af de grupper Hvidvasksekretariatet deltager i, er en arbejdsgruppe om fortolkningen af Egmont Group Charteret, der er nedsat af PPWG.

Sideløbende med arbejdet i arbejdsgrupperne er medlemmerne i Egmont Group også en del af en regional gruppe, hvorigennem viden og udfordringer på regionalt plan deles og diskuteres. Hvidvasksekretariatet er medlem af regionalgruppen "Europe I", som er en samling af EU-medlemslandene samt EØS-lande.

Det øverste ledelsesorgan i Egmont Group består af lederne af de 170 FIU's, som er medlem af Egmont Group. Hvidvasksekretariatet har derfor direkte indflydelse på aktiviteter og beslutninger foretaget i Egmont Group.

Medlemmerne af Egmont Group samles fysisk to gange om året ved et årligt plenarmøde samt et arbejds- og regionalgruppemøde. I løbet af 2023 deltog Hvidvasksekretariatet i et arbejds- og regionalgruppemøde i Senegal og i et plenarmøde i De Forenede Arabiske Emirater. Du kan læse mere om arbejds- og regionalgruppemødet [her](#) og om plenarmødet [her](#).

Der kan læses yderligere om Egmont Group og organisationens arbejde på egmontgroup.org.

7 GODT I GANG MED 2024

Den Nationale Risikovurdering for Hvidvask 2022 og Den nationale strategi for forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering 2022-2025 sætter fortsat retningen for den risikobaserede indsats mod hvidvask i Danmark. Det gælder også for Hvidvasksekretariatets indsats og prioritering af opgaver og ressourcer.

Den stigende digitalisering, professionalisering og internationalisering, vi ser på hvidvaskområdet, betyder, at Hvidvasksekretariatet også i 2024 kommer til at prioritere strategisk vigtige områder som fx organiserede kriminelle aktører, professionelle rådgivere samt misbrug af legale virksomhedsstrukturer, herunder handelsbaseret hvidvask. Disse prioriteringer afspejler sig i de nationale og internationale fora og arbejdsgrupper, som Hvidvasksekretariatet prioriterer i år, herunder ODIN-samarbejdet som i 2024 blandt andet fokuserer på at afdække risici i forhold til betalingstjenesteudbydere (Payment Service Providers) og virtuelle IBANs (virtuelle internationale bankkontonumre).

Samtidig fortsætter Hvidvasksekretariatet aktivt med at skabe og udbygge relationer til relevante aktører på hvidvaskområdet. Relationerne er en vigtig kilde for os til viden om trends, trusler og sårbarheder på specifikke områder, og de er afgørende for, at den viden, Hvidvasksekretariatet opbygger, hurtigt formidles og kan anvendes til at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. Den viden kan vi nu nå lettere og bredere ud med, fordi vi har fået vores egen hjemmeside på hvidvask.dk, som vi håber, alle underretningsspligtige og andre interessenter vil anvende.

Herudover kommer arbejdet med den kommende hvidvasklovgivning til at præge 2024. Hvidvasksekretariatet har i samarbejde med en lang række myndigheder i Danmark fulgt arbejdet om den kommende EU-hvidvasklovgivning.

Den kommende lovgivning tager udgangspunkt i EU-Kommissionen lovforslag, der blev fremsat den 20. juli 2021.

Den samlede pakke af lovforslag indeholder:

- I. Etablering af en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed** i Frankfurt (Anti-Money Laundering Authority – AMLA), der også inkluderer en mekanisme for styrket samarbejde og informationsudveksling mellem finansielle efterretningsenheder (i Danmark Hvidvasksekretariatet). *Den 13. december 2023 offentliggjorde Europa-Parlamentet, at der var opnået en aftale om etablering af en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed. Du kan finde pressemeddelelsen [her](#).*
- II. Ny hvidvaskforordning**, hvor store dele af det nuværende hvidvaskdirektiv skal overføres, hvorefter kravene vil være direkte gældende i medlemsstaterne. Forordningens formål er at sikre høje og mere harmoniserede standarder for hvidvaskbekæmpelse. Forordningen vil blandt andet fastlægge, hvilke typer af virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskreglerne, samt kravene til disse.
- III. Nyt EU hvidvaskdirektiv (6. hvidvaskdirektiv)**, som skal træde i stedet for det nuværende. Det nye direktiv opdaterer en lang række regler, der på nuværende tidspunkt fremgår af 4. og 5. hvidvaskdirektiv. Det nye hvidvaskdirektiv skal desuden sikre sammenhæng med de øvrige forslag. Forslaget indeholder blandt andet krav til nationale risikovurderinger, analyseprodukter fra FIUs samt en præcisering af opgaver og kompetencer til hvidvasktilsynsmyndigheder. *Den 16. januar 2024 opnåede EU-Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet enighed i forhold til kommende hvidvaskforordning og 6. hvidvaskdirektiv. Du kan finde pressemeddelelsen [her](#).*
- IV. Ændring af pengeoverførselsforordningen mht. kryptoaktiver.** Ændringen omfatter implementering af en anbefaling fra FATF og indebærer, at udbydere af kryptoaktiver og dertilhørende tjenester skal opbevare information om sælgere og købere af kryptoaktiver, således at der er gennemsigtighed i forhold til, hvem kunden er. *Forhandlingerne i forhold til ændringen i pengeoverførselsforordningen blev afsluttet i 2023. Forordningen finder anvendelse fra den 30. december 2024. Du kan finde pressemeddelelsen [her](#).*

VIL DU VIDE MERE?

8

Hvis du vil vide mere om Hvidvasksekretariatets arbejde, læse kvartalsrapporter eller have adgang til temarapporter, så tjek vores hjemmeside hvidvask.dk.

Har du spørgsmål, input eller andet, er du altid velkommen til at kontakte os på fiu@politi.dk.

